

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ԿԱՐՈՉՂ ԵՍ, ԿՌԻՋԵՄՍ

(ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ)

Մայրիկդ ըսա՞ծ է քեզի թե ի՞նչ տեսակ ամձ մը կ'ուզէ որ դու՛մ ըլլաս: Զե՞ր ըսած: Եթէ չէ ըսած հարցո՛ւր իրեն: Տես թէ ի՞նչ պիտի ըսէ: Ինչ տեսակ մէկը կ'ուզէ որ դու՛մ ըլլաս: Վստահ եմ որ ինչ ալ որ ըսէ, պիտի ըսէ՝ կ'ուզեմ որ "ամեմալաւ", "ամեմայաջողը" ըլլաս: "Ամեմալաւ" - բժիշկը, փախտաբանը, հիւանդապահուիչին, վաճառականը, արհեստաւորը, արուեստագէտը, ուսուցիչը, գրողը, հոգեւորականը, գիտնականը: Ի՞նչ ասպարէզի, ի՞նչ գործի կամ պաշտօնի մէջ ալ մտնես, ամեմալաւ եղի՛ր, պիտի ըսէ մայրիկդ: Եւ այս բոլորէն առաջ, ամէնէն լաւ տղամ, ամէնէն լաւ աղջիկը եղի՛ր: Մեր ազգին համար, ամէնէն լաւ հայ-տղամ, եւ ամէնէն լաւ հայ աղջիկը եղի՛ր: Բարեսէր, ըմկերասէր, ըմտամետ, ազգասէր, մարդասէր, աստուածասէր: Ուրախութիւն եւ օրհնու-թիւն բերող եւ բաշխող:

Ինչո՞ւ այս բոլորը:

Որովհետեւ ասոնց դիմացը կամ ամէնէն գէշերը, ամէնէն չարերը, ամհմագամոյճե-րը, ամէնէն ծոյլերը, խաբերաները, չարիք գործողները: Եւ լաւ մայրիկը չուզեր որ իր զաւակը ծոյլ, խաբեբայ եւ չարիք գործող մարդոց պէս ըլլայ:

Դու՛մ ինչ կ'ըսես: Դու՛մ կ'ուզե՞ս:

Ամէնէն լաւը ըլլալ: Դու՛մ կրնա՞ս ամէնէն յաջողը ըլլալ:

Առաջին առիթով մէջդ վախ մը կը մտնէ: Որովհետեւ միտքդ կու գամ ամբիջապէս բոլոր մեղութիւնները, դժուարութիւնները, զրկանքները որ պէտք է քաշես՝ յաջողելու համար: Այդ բոլորը աչքիդ առջեւ կու գան: Եւ այդ վախէն բռնուած, կ'ըսես.- "Ո՛չ: Զեմ կրնար: Զեմ ուզեր:"

Մայրիկդ քեզի կը քաջալերէ, եւ կ'ըսէ. "Մի վախմար: Աստուած քեզի կ'օգնէ: Ես կ'աղօթեմ որ Աստուած քեզի շնորհները տայ:"

Այս հաւատքով եւ այսպէս աղօթող հայ մայրեր շատ ունեցած ենք:

Բայց որպէս զի Աստուծոյ շնորհը գործէ, մերգործէ, արդիւնաւոր հետեւանքներ ունեմայ, մենք պէտք է տեղ բանամք ամոր, Աստուծոյ շնորհքին: Ինչպէ՞ս: Համակարգելով մեր կամքը, մեր հոգեկամ զգացումները, միշտ աւելի բարձր, աւելի ազմուական, աւելի պատուական մպատակներու նտեւէ երթալով, մեր կամքը եւ մեր զգացումները ուղղելով դէպի այդ բարձունքները:

Ասիկա կարեւոր է, որպէս զի վախը, եւ ուրիշ երկրորդական հաշիւներ, շուա-րանքի չը մատնեն մեզի, եւ առանց վարանու մի կարեւորաս ըսել. "Այո, աւելի լաւը կրնամ ընել, եւ աւելի լաւը կ'ուզեմ ընել:" Պօղոս Առաքեալ կ'ըսէ. "Ի վերջոյ՝ Աստուած է որ կը յաջողցնէ թէ՛ ձեր կամեմալը եւ թէ ձեր կարեմալը եւ կատարելը:"

Քրիստոնեաներուն ճշմարիտ մայրը՝ Աստուածամայրն է, եկեղեցին է: Մեր Մայր եկեղեցին է մեր դաստիարակը, մեր հաւատքին հիմքը ամխախտ պահողը: Ան է Աւետարանին հոգին մեզի փոխանցողը, սորվեցնողը: Մենք պէտք է կարգաւք Քրիստոսի խօսքերը, պէտք է մտիկ ընենք Անոր ձայնին, որ յստակ կերպով կ'ըսէ.- Նայեցէք ձեր շուրջը, մայեցէք բնութեամ, մայեցէք թուումներուն: Աստուած հոգ կը տամի այդ բոլորին:

Հոգին աւելի կարեւոր է քան մարմինը, մարմինը աւելի կարեւոր է քան հագուստը: Դաշտի ծաղիկներուն, շուշաններուն եւ կակաջներուն մայեցէք: Անոնց հրա-պոյրը, գեղեցկութիւնը, Սողոմոն թագաւորն ամգամ չունեցաւ իր ամբողջ փառքին մէջ:

Կակաջին գեղեցկութիւնը բացառիկ է: Իր կարմիր զգեստով սկիհին բաժակին կերպարանքը առած, եւ բաժակին մէջտեղը կարծես սեւ կոճակով մը կոճկուած, երբ կը կանգնիս ամբողջ կակաջով ծածկուած դաշտի մը եզերքին ու կը դիտես, Աստուծոյ հրա-շալիքը եւ օրհնութիւնը աչքիդ առջեւ եւ թրթռայ: Տեսքը, ձեւը, մրբութիւնը, գոյնը, հրապոյրը: Հայկազեան Հայերէն բառարանին մէջ, կակաջ բառին դիմաց դրած է՝ կակաջ ծաղիկը, «հարսմուկ»: Կ'երեւայ թէ Հայաստանի գաւառներում մէջ գեղեցկութեամ համար մշակուող ծաղիկ եղած է, վեց գեղեցիկ բաց-կարմիր եւ գոյնզգոյն ծաղկատերեւներով, եւ ցօղունի ծայրին զանգակածեւ ծաղիկով, եւ գայմ կոչեր են «հարսմուկ»:

Ու բանաստեղծը կակաջ-հարսմուկին հիացմունքով կ'ըսէ.- "Զես գիտեր ի՞նչ օրհնութիւն դու՛մ կը բաշխես, երբ դէպի քեզ, մամուկի պէս, կ'երկարեմ ես, իմ թեւերս":

Յիսուսի խօսքերը որքան որ պարզ են, այնքան ալ խորունկ են: Որքան ալ հասկնալի եւ դիրքին կը թուին առաջին անգամ երբ կը լսես կամ կը կարդաս, մայքան ալ դժուար եւ խռովիչ կը դառնան, երբ կ'ըսէ.- "Ետեւէս եկուր, եւ կատարէ իմ ըսած-մերս:" Բայց ի վերջոյ ինք ճշմարիտ է, եւ ի վերջոյ եթէ երջամիկ եւ յաջող կ'ուզես ըլլալ, իրմէ զատ ուրիշ ճանապարհ չկայ: Ինք է ճշմարիտ ճանապարհը կեանքին:

Յիսուսի աշակերտներուն մէջ երեք գոյգ եղբայրներ կային: Ամոնցմէ երկու

եղբայրները՝ Յակոբոսը եւ Յովհաննէսը, կ'երեւի ամէնէն աշխոյժը, ջղայիմը, շուտ տակնուվրայ եղող, բարկացող, չը համոզուրժող, եւ որեւէ դէպք մը պատահելու ատենը պոռթկացողներ էին: Մեզմէ ոմամը պէս:

Ամզամ մը, Սամարիայի գիւղերու մէջէն կ'ամցնէին՝ Յիսուսին հետ երուսաղէմ գալու համար, եւ գիւղացիները Սամարացիներ ըլլալով չէին սիրեր հրեաներուն: Զրմ-դումեցիմ Յիսուսը եւ չուզեցիմ ուտելիք տալ: Այս երկու եղբայրները մէջտեղ ցատկե-ցիմ եւ ըսին. "Տէր, թոյլ տուր որ ասոնց գլխում կրակ թափենք:" (Հիմա ալ մեզմէ ոմամը պիտի ուզեն այդպէս ընել:)

Յիսուս ըսաւ, "Ձեք գիտեր ի՞նչ հոգիի կը ծառայէք: Մարդոյ Որդիմ եկաւ ոչ թէ մարդոց հոգիները կորսնցնելու, այլ փրկելու:"

Ուրիշ ամզամ մը, գիւղերը քարոզելու ղրկուած էին, եւ վերադարձան:

Եւ Յովհաննէս պատմեց թէ մէկը կար որ Յիսուսի ամուսնով դուեր կը համէր, եւ ինք արգիլած էր ամոր, որովհետեւ իրենց հետ չէր պտտեր:

Յիսուս ըսաւ. պէտք չկայ արգիլելու ամոր: Որովհետեւ ով որ ձեզի բացէ ի բաց քշմամի չէ՝ ձեր կողմէ է:

Յովհաննէս եւ Յակոբոս Զերեթեան կոչուած այս երկու եղբայրներուն մայրն էր որ իր երկու տղաքներուն համար ուզեց ամէնէն լաւ տեղը, ամէնէն պատուաւոր աթոռները ապահովել Յիսուսի Թագաւորութեան մէջ: Եւ եկաւ Յիսուսին այդպէս ալ ըսաւ. - "Կ'ուզեմ որ քու Թագաւորութեանդ մէջ քու աջ եւ ձախ կողմդ մտնիմ իմ երկու տղաքներս:"

Յիսուս ըսաւ. Ձեք գիտեր ի՞նչ կը խնդրէք: Կ'ուզէ՞ք, կրճա՞ք խմել այն բաժակը որ ես պիտի խմեմ: - Այո՛, կ'ուզեմք, կրճա՞ք - ըսին երկու եղբայրները:

- Յիսուս ըսաւ. - Այդ բաժակէն կրճաք խմել: Բայց աջ եւ ձախ կողմս մտնիլը ես պիտի չորոշեմ: Այլ Այն որ այդ տեղերը պատրաստած է:

Եւ Յիսուս կը բացատրէ թէ իր Թագաւորութիւնը ուրիշ տեսակ է, եւ իրենց սպասող փառքն ալ ուրիշ տեսակ է:

Կամաց կամաց աշակերտները սորվեցան, որ Յիսուսին հետեւողը պաշտօն, աթոռ եւ փառք չէ որ պիտի փնտռէ, այլ պաշտել, այսինքն ծառայել, եւ իր ամեն զոհել, ուրիշ-ները փրկելու համար:

Բոլոր միւս աշակերտներուն պէս, Զերեթեան եղբայրները եւս այսօր մեծագոյն սուրբերն են Քրիստոնէական եկեղեցիին:

Ամոնք Քրիստոսը քարոզեցիմ, հազարներով մարդիկ փրկեցիմ, եւ իրենց մահատա-կութեամբ, իրենց կեանքիմ օրինակովը օրինութիւն դարձան մարդկութեան:

Որոտմամ Որդիներուն, Զերեթեան Յակոբոս Գլխադիր Առաքեալիմ եւ Յովհաննէս Աւետարանիչիմ տօմն է որ կը տօմենք այսօր: Գլխադիր Առաքեալիմ գլուխը այս մատու-ռիմ մէջն է ամփոփուած:

Հայց. Առաքելական Սուրբ Աթոռի Պաշտպան Սուրբերն են ամոնք:

Մեր Միաբանութեան ամդամները, աշխատաւորները, Սուրբ Տեղեաց սպասարկողները, եւ մեր ժողովուրդը ամոնց օրինակիմ հետեւելու պարտականութիւնը ունին:

Լսէ մայրիկիդ խօսքիմ, "ամենալաւը" եւ "ամէնէն յաջողը" պէտք է ըլլաս, ինչ պաշտօնի, պարտականութեան եւ ծառայութեան որ կը կամչուիս: Եւ պէտք է ըսես՝ "Կ'ուզեմ". "Կրճամ": Որովհետեւ Աստուծոյ շնորհը քեզ պիտի օգնէ, պիտի զօրացնէ:

Այսօր եթէ այս երկու Սուրբերուն տօմը կը տօմենք, կը տօմենք ատոր համար որ ամոնք մեր աստղերն են, կը փայլին: Եւ մենք պէտք է մեր աչքերը ամոնց դարձնենք, ամոնց մամ ըլլանք: Աղօթենք որ մեզմէ ամէն մէկը որքան ալ պզտիկ ըլլայ, որքան ալ մեծ ըլլայ, մոյմ հոգիով մեծմայ: Այն ատեն մայեցեք թէ այս կակաջ-հարսմուկիմ պէս ինչ օրինութիւն պիտի ըլլաք:

Թ.Ա.Մ.